

Jatka, konverze, rekonstrukce

PLATO Ostrava, příspěvková organizace je městská instituce, jejímž posláním je zprostředkování, produkce a evaluace současného umění jako globálního fenoménu v lokálních podmínkách. Hlavním smyslem jejich aktivit je umožnit různé typy setkání se všemi podobami současného a post-současného umění (tedy umění formujícího se na základech konceptuálního umění 60.let a kritické recepce neoavantgardy v následující době) a jeho ukotvení v kontextu celé současné umělecké kultury.

Toto umění je charakterizováno rozmanitostí výrazových prostředků (od klasického média malby přes fotografii, pohyblivý obraz, instalaci, performance, enviroment, diskursivní projevy, efeméra, zvuk, expanzi do veřejného prostoru a sociálních praktik až po nová média) stejně jako výrazně mezinárodním, respektive globálním zázemím jednotlivých jeho protagonistů a institucí.

Vzhledem ke stále se obnovujícím a zpochybňovaným základům a podobám současného umění vzhledem k zásadnímu podílu kurátora jako klíčového aktéra ustavujícího a kriticky přepracovávajícího formáty prezentace a interakce současného umění s jeho příjemci, diváky a participanty, nelze dlouhodobě předjímat, jak samo umění a způsob jeho konfrontace s divákem budou v delším časovém horizontu vypadat. Analogicky tedy ani instituce, která má za úkol v konkrétním prostředí současné umění zpřístupňovat veřejnosti, dokáže jen v omezené míře odhadnout optimální parametry svého organizačního, prostorového a technického zázemí. A to i vzhledem k rozmanitosti dalších možných aktivit souvisejících s potřebou usouvztažnit současné umění s dalšími oblastmi kulturní produkce a současným věděním.

Nicméně platí, že ukotvení v původně jinak funkčně využívaném objektu lze vnímat jako výhodu. Kulturně-historická, parametrická a technická omezení, s nimiž se činnost instituce, umělci, kurátoři a další aktéři musí vyrovnávat, fakticky vycházejí vstříc otevřenosti, proměnlivosti, adaptabilnosti a neuzavřenosti současné umělecké praxe.

Při dobudování prostorového zázemí PLATO Ostrava, příspěvková organizace z toho vyplývá, že hledá takové řešení svého budoucího prostorového zázemí, které 1) za předpokladu maximální flexibility a možnosti dočasných adaptací a funkčních změn stanoví technické aspekty využívání rekonstruovaného objektu a 2) uchová v maximální možné míře památkovou podstatu objektu, jejíž kvality podtrhne minimální, zcela současnou intervencí, které umožní naplňovat a rozvíjet v horizontu nejméně 15ti let základní poslání instituce.

Základní funkce v rámci PLATO

- **Výstavní, respektive galerijní prostory/sály: minimálně 3, a to se standardními parametry dle ICOM** (možnost různých světelných hladin a způsobů osvětlení: od přirozeného rozptýleného světla rovnoměrně osvětlujícího celý prostor přes umělé osvětlení různých intenzit rovnoměrně osvětlující celý prostor až po možnost různých světelných hladin v rámci jednoho prostoru; nastavitelná stabilní teplota a vlhkost dle norem pro různé materiály: papír, kov, plátno, dřevo atd., možnost individuálních zabezpečení jednotlivých výstavních sálů)
- **Zázemí návštěvnického servisu v hlavním vstupu do objektu** (info-point, pokladna, šatna, toalety, knihkupectví respektive merchandasing, šatny, občerstvení, odpočinková zóna minimálně)
- **Prostor pro edukační aktivity a workshopy a zázemí** (sklad pomůcek, příprava materiálů pro programy, odkládací prostor či struktura pro návštěvníky – zejména školní skupiny, rodiny s dětmi)
- **Prostor pro přednášky, prezentace, diskuse, projekce, menší koncerty a performance či divadelní akce** – variabilita, vybavení technikou (projektory, ozvučení, světelný park)
- **Kanceláře 1** (12 osob – ředitel, asistentka, 2x produkce, 1x projektový manažer, 2x PR a marketing, účetní/ ekonom, návštěvnický servis)
- **Kanceláře a zázemí 2** (6 osob – správce, technik, výstavník, návštěvnický servis, 2x uklízeč/ka)
- **Meetingroom** (lze kombinovat s prostorem určeným jako zázemí pro dobrovolníky)
- **Prostor a zázemí pro dobrovolníky** (lze kombinovat s meetingroomem)

- **VIP místnost** (věž?)
- **Pokoje pro hosty** (hygiena, kuchyňský kout)
- **Depozitář** (stabilní vlhkost, teplota dle norem ICOM, samostatné zabezpečení, maximalizovat)
- **Díleenské prostory** (vybavení typu truhlářská dílna, montáž apod.)
- **Skladové prostory** (maximalizovat, různá určení – sklad materiálu, sklad techniky, sklad publikací a tiskovin minimálně)
- **Exteriér** by měl být v této fázi navržen především s ohledem na přístupnost objektu a jeho návaznost na okolí bez příliš striktně definovaných/ lokalizovaných funkcí a specifické estetické kvality; předpokládáme jeho průběžnou proměnu a využívání jako rozhraní mezi veřejným odpočinkovým prostorem a vlastní institucí, ale také pro dočasné aktivity v exteriéru (stage, dětské hřiště, klidová zóna, občerstvení atd.): základní úpravy terénu zohledňující funkční flexibilitu a s funkcemi spojené dočasné umělecké intervence.

Základní principy rekonstrukce a konverze či adaptace

- Maximalizace rozsahu výstavních prostor s využitím atypických prostor, nikoli však na úkor zázemí a dalších funkcí pro návštěvníky a uživatele.
- Vnitřní propojení a logická prostupnost objektu zejména s ohledem na vazbu mezi výstavními plochami, místy pro edukační a komunitní aktivity včetně workshopů či tvůrčích dílen a návštěvnickým servisem; neoddělovat striktně, fixně a neprodyšně výstavní prostory od dalších funkcí pro veřejnost, ovšem s příznakovými výjimkami, které naopak umožní naprosté soustředění.
- Důraz na praktickou obslužnost (zejména vztah depozitáře, skladu a výstavních prostor) včetně přístupnosti celého objektu pro dopravní obsluhu (transport uměleckých děl, materiálů, služby atd.).
- Bezbariérovost (s výjimkami vynucenými památkovým charakterem objektu).
- Alespoň částečně zviditelnit přítomnost týmu galerie v objektu, transparentnost, demokratičnost, kontaktnost.

- U výstavních prostor ponechat dynamiku mezi prostory osvětlenými částečně přirozeným světlem shora a prostory osvětlenými především umělým osvětlením
- V maximální možné míře udržet původní půdorysné členění a v případě hlavního výstavního prostoru i dvojí úrovně podlah a stropu.
- Přístupnost objektu pro návštěvníky od Porážkové ulice (kvazi-hlavní vstup) i od Masné ulice (vazba na aktivity sociální veřejné zóny).
- Vzít v úvahu možnost přístavby, respektive samostatného objektu na půdorysu stržené budovy porážky vepřů (funkce: rozšířený návštěvnický servis a výstavní sál)
- Obrysy a morfologii objektu v maximální míře uchovat, věž doplnit novotvarem v podobě aluze na originál. Analogicky vnitřní prostory pojmout jako kombinaci původní stavby s nezbytnými funkčními, technickými, ale zároveň esteticky uměřenými (minimalisticky) současnými intervencemi. Nechceme bílou krychli, ale zároveň by nová architektura neměla – zejména v prostorách určených k prezentaci umění – určovat modus vnímání.
- Základní úprava venkovních prostor (směrem k Masné i k Porážkové ulici) by měla řešit především logické vazby k okolí a ponechat v maximální možné míře otevřenou otázku funkčního využití. Principiálně prostor směrem k Masné ulici vnímáme jako kvazi-hlavní nástup do objektu a klidovou veřejnou zónu s budoucími intervencemi umělců, které by měly řešit jednotlivé funkce (dětské hřiště, odpočinková zóna, zeleň atd.). Prostor mezi objektem a Porážkovou ulicí s případným doplněním o novostavbu na místě strženého pavilonu chápeme jako místo aktivit (odstíněné od obytné zástavby) ve veřejném prostoru (koncerty, performance, divadlo, promítání ad.)
- Vzduchotechniku řešit pokud možno „alternativně“, minimalizovat velikost a počet rozvodů a klimatizačních jednotek. Analogicky u dalších technických zařízení.
- Statika: předpokládáme specifické situace, kdy bude nutné zavěšovat těžké předměty.
- Ve výstavních prostorách se musíme obejít bez závěsného systému, pokud budeme používat stěny, bude se instalovat přímo na zeď, respektive povrch stěn musí snést časté nátěry a přemalby. Je to otázka pro památkáře.
- Vyřešit vztah k navazujícím objektům: návrh na komunikaci a cirkulaci návštěvníků mezi nimi; v každém případě navrhnout vztah a prostupnost mezi historickou

budovou jatek a novější částí, která by měla být v dohledné době zakoupena městem a u níž se předpokládá využití v rámci Národního divadla Moravskoslezského.